

Toespraak Wnd. President Hof van Justitie mr. Iwan H.M.H. Rasoelbaks ter gelegenheid van de launch van het Surinaams Arbitrage Instituut d.d. 4 augustus 2014 in Corner House.

Voorzitter, secretaris, penningmeester en leden van het Bestuur van het Surinaams Arbitrage Instituut;

Zeergeleerde heer Tjittes;

Dames en Heren,

Als het criterium voor een toegankelijke rechtsbedeling, namelijk 1 rechter op 10.000 inwoners juist is, dan is de rechtzoekende hier te lande een goede toegang tot die rechtsbedeling reeds ettelijke jaren onthouden, als we erbij bedenken dat bij de traditionele rechtspraak reeds jaren slechts 15 rechters werkzaam zijn en het Hof van Justitie na de onafhankelijkheid nimmer meer dan 20 rechters heeft geteld;

In een adem durf ik te stellen dat hierdoor de ontwikkeling van het land in aanzienlijke mate is opgehouden immers zij die miskennen dat ook rechtspraak dienstbaar is en bijdraagt tot ontwikkeling en ontplooiing van de samenleving, realiseren zich onvoldoende de toekomstige waarde van een samenleving.

Door o.a. de groei van rechtszaken bij de overheidsrechter – thans tussen de 6000 en 8000 civiele zaken per jaar - zijn de doorlooptijden langer en worden advocaten en justitiabelen ongeduldig met alle negatieve energie van dien voor de rechtspraak. Van de rechter kan geen heldendaden worden verwacht als een rechter werk verzet dat in feite door 3 tot 4 rechters gedaan zou moeten worden.

Het idee van alternatieve geschillenbeslechting is niet nieuw voor Suriname. In boek 3, eerste titel en 1^e afdeling van het Surinaams Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering is de mogelijkheid van arbitrage en bindend advies reeds jaar en dag geopend en als ik me niet vergis is het SAI opgericht op 22 november 1954 en is sedertdien afwisselend actief geweest, doch om uiteenlopende redenen vaak in een winterslaap belandt. Er zijn vaker ook pogingen

ondernomen om het Surinaams Mediation Intsituuat op te richten, doch helaas tot op heden zonder het gewenste resultaat. Het lijkt mij dat met deze launch het voor de toekomst niet meer mis kan gaan met alternatieve geschillenbeslechting in Suriname.

Het Hof van Justitie draagt een warm hart toe aan dit particulier heractiverings initiatief tot het operationeel maken van het Surinaams Arbitrage Instituut als instituut voor alternatieve geschillenbeslechting niet in de laatste plaats omdat het ook een instrument zal zijn om deze natie verder tot ontwikkeling te brengen en een substantiële verbetering te brengen voor het investeringsklimaat in ons land.

Een welkome bijkomstigheid zal daarbij zijn dat de druk op de overheidsrechter en de rechterlijke organisatie zal afnemen met alle positieve gevolgen van dien.

Voorzitter, secretaris, penningmeester en leden van het SAI, het Hof van Justitie heeft er vertrouwen in dat uw team in staat zal zijn de geschillenbeslechting middels scheidsmannen/arbiters/mediators een onmisbare plaats te geven in deze natie, niet in het minst omdat een zeer gewaardeerde lid van het Hof van Justitie Mr. Ingrid Chhangur-Lachitjaran zitting heeft in het bestuur en wij van U, voorzitter, weten dat U visie en passie heeft voor het bedrijfsleven en de handelssector in Suriname. Aan uw bestuur zwaai ik lof toe voor het verzette werk. Uw heractiveringsplan ziet er in elk geval veelbelovend uit.

Ik juich de samenwerking toe tussen het SAI en het opleidingsinstituut voor de rechtspleging, de Stichting Juridische Samenwerking Suriname-Nederland, immers voor wat betreft samenstelling van het opleidingscurriculum en de organisatie van de opleidingen voor de verschillende segmenten van de rechtspleging heeft de Stichting haar waarde bewezen. En zal die samenwerking bijdragen tot het verder equipt maken van de geselecteerde oordelaars binnen uw instituut.

Ik heb uit de doorgenomen stukken begrepen dat het SAI zich ook zal beijveren om mediation tot ontwikkeling te brengen en te bevorderen. ik zie dit onderdeel van alternatieve geschillenbeslechting ook heel graag tot ontwikkeling komen zodat justitiabelen/burgers hun problemen – niet alleen op het gebied van de koophandel - doch ook op de volgende gebieden voor

een win-win situatie kunnen voorleggen aan die bemiddelaars; deze opsomming is niet limitatief bedoeld:

- scheiding en delingszaken/boedelkwesties;
- echtscheidingen en voorzieningen ten behoeve van minderjarige kinderen;
- alsook schadevergoedingsproblemen voortspuitende uit aanrijdingen, bedrijfsongevallen en andere onrechtmatige daden;
- voorts arbeidsrechtelijke kwesties;
- financiële disputen tussen ondernemingen of binnen ondernemingen, waarbij een verlies-win situatie funest kan zijn voor het voortbestaan van een van de bedrijven;

De win-win gedachte is vooral in dergelijke zaken heilzaam voor een ieder die betrokken is in dergelijke zaken, want een verlies-win situatie kan overkomen bij de justitiabele zoals in een adagium heel treffend wordt verwoordt: "summum ius es summa injuria" Het hoogste recht voor de een is het hoogste onrecht voor de andere.

Overheidsrechters ondernemen vaker pogingen om middels comparities van partijen, hen nader tot elkaar te brengen voor een minnelijke regeling van hun rechtsgeschil, doch moet ik tot mijn spijt constateren dat partijen het al te vaak – al dan niet vanwege principiële redenen en opjuttende adviezen van derden of naasten - aansturen op een verlies-win situatie middels een vonnis. Het verdriet en de angst voor de toekomst druipet heel vaak af van het gezicht van de verliezende partij, Hetgeen in menig zaak niet hoeft als partijen een helicopterview proberen te krijgen en out of the box gaan denken over een eigen oplossing van hun dispuut en met eigen voorstellen komen bij de comparitierechter.

Ik zeg U derhalve alle medewerking toe tot het operationeel maken, uitbouwen en het instand houden van het Surinaams Arbitrage Instituut en ik kijk uit naar de vruchten uwer arbeid. Het Hof van Justitie is bereid om mee te denken over het opzetten van een structuur en plan van aanpak voor mediation binnen ons rechtsbestel.

Ik roep een ieder op om dit initiatief van alternatieve geschillenbeslechting binnen ons rechtsbestel te omarmen en bewust te worden van de gigantische mogelijkheden daarvan voor de verdere ontwikkeling van onze natie.

Dank U wel voor uw aandacht.